

[ก่อน ปิ ด เล่ ม]

เชิดชัย อุดมพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เสียงของความจริง

การสื่อสารนับเป็นกิจกรรมสำคัญในการดำเนินชีวิตของบุคคล รวมทั้งขององค์กร ซึ่งมีผลสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงานและความก้าวหน้า บทบาทประการหนึ่งของผู้บริหารจึงต้องรู้จักวางระบบและกลยุทธ์การสื่อสารอย่างชาญฉลาด เพื่อนำองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพไปสู่ความสำเร็จ การสื่อสารในแง่นี้จึงถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการและมีรูปแบบ

ในอีกด้านหนึ่ง แต่ละองค์กรก็มีการสื่อสารนอกแบบแผนรวมอยู่ด้วย ในลักษณะของข่าวลือและการซุบซิบ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมการทำงานที่พบว่ามักสร้างความวุ่นวายและบั่นทอนประสิทธิภาพของคนทำงานไม่น้อย

การสื่อสารนอกแบบแผนนี้ ค่อนข้างมีพลังในการถ่ายทอดและส่งผลกระทบต่ออยู่มาก เพราะอาศัยพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่เชื่อมโยงกันในหลายโอกาสบุคลากรขององค์กรจึงพยายามช่วงชิงพื้นที่ของข่าวและการซุบซิบทั้งเพื่ออำพรางแก้ต่างความผิดบกพร่องของตัวเองหรือใช้กล่าวโทษว่าร้ายผู้อื่น

น่าเสียดายที่สารของการสื่อสารในลักษณะนี้มักถูกกละเลยมที่จะแก้ไขด้วยวิจารณญาณและความจริงที่ผู้รับฟังได้รู้เห็นมา เพราะการทำเช่นนี้เป็นปฏิกิริยาต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้ให้ข่าวกับผู้รับสาร โดยเฉพาะเมื่อข่าวลือหรือ

เรื่องซุบซิบไม่เกี่ยวข้องกับตนเองด้วยแล้ว จึงมองไม่เห็นประโยชน์ที่จะเอาข้อเท็จจริงของตนเองไปคั่งง้างกับข้อมูลของผู้นำเสนอ และปล่อยให้ข้อเท็จจริงกระจายไปโดยปราศจากข้อจริง การเพิกเฉยด้วยว่า “ไม่ใช่เรื่องของฉัน” “ไม่ใช่เรื่องของเรา” จึงเสมือนละเลยต่อคุณค่าของความเป็นจริง ซึ่งจะกลายเป็นว่า เรากำลังสนับสนุนให้เกิดความเสื่อมเสียต่อผู้อื่น หรือช่วยปกป้องความชั่วของคนเลว และหากวัฒนธรรมการสื่อสารนอกแบบแผนเหล่านี้เข้ามาแทนที่ระบบการสื่อสารขององค์กรได้มากเท่าใด ก็จะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อบรรยากาศการทำงานที่ดีและความเป็นองค์กรคุณภาพ เนื่องจากบุคลากรขาดความเชื่อถือ เคารพต่อกัน รวมไปถึงไร้ความสามัคคี

ประเด็นที่ควรตระหนักเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ เราทุกคนไม่ควรมองข้าม “คุณค่าของความเป็นจริง” ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกสั่งสอนและปลูกฝังว่าให้กล้าเผชิญมาหลายชั่วอายุประสบการณ์ คุณค่าที่ผ่านการตรวจสอบด้วยระบบคิดมาแล้วอย่างเข้มข้นนี้มิใช่หรือที่พึงยึดถือเพื่อสร้างสังคมที่ดีในทุกๆระดับ มิเช่นนั้นคงมีวันหนึ่งวันที่ความเดือดร้อนจากข้อมูลเท็จมาถึงตัวเรา และเมื่อถึงวันนั้นเราอาจหาผู้กล่ามายืนเคียงข้างแกล้งไขความความเป็นจริงเพื่อช่วยให้หลุดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของความเท็จไม่ได้ โอกาสในทุกวันนี้จึงควรใช้เพื่อสร้างกลุ่มพลังเสียงของความจริงโดยไม่ขาดตก และทุกโอกาสเหล่านั้นเท่ากับได้ใช้เพื่อแสดงออกถึงความซื่อสัตย์และให้แก่เกียรติแก่ความมีตัวตนของเราเองอีกด้วย

ในที่สุดแล้วจะมีเพียงเสียงของความจริงเท่านั้นที่จะนำพาคนดีให้รอดพ้นจากความหมอง และนำคนชั่วออกมาไว้ในที่สว่าง โดยอาศัยเสียงของความจริงซึ่งจะก้องออกมาจากคนจริงอย่างเราทุกคน (๕)